

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötötésben levő hird. irodák
 aranydíjban részesülnek.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NOVOTNY ERNŐ.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Előfizetési felhívás

A

„BARS“

XXXIII. évi I. évnegyedére.

Lapunk mai számával kezdjük meg pályafutásunk harmincharmadik évét. Egy nagy és eseményekben gazdag emberöltő van hátunk megett, amelyre minden elfogultság nélkül büszkén hivatkozva bizalommal és lelkesedéssel lépünk át az új esztendő küszöbét. Szerkesztőségünk a régi, kipróbált erőnkön kívül új, fiatal erővel gyarapodva a régi lelkesedéssel, hazánk, vármegyénk és városunk iránt érzett meleg szeretettel áll a toll harcosságainak küzdő táborába, hogy a lapunkban, a vármegye legrégebbi lapjában hangoztatott nemes eszméket diadalra segítse.

A toll erős fegyverével, az igazság páncéljával vértézve küzdöttünk a közjó, de különösen vármegyénk és városunk felvirágzása érdekében; jeles munkatársaink s a nagyközönség szíves támogatása lehetővé tették, hogy szavunkat a legtöbb esetben sikerrel emeltük fel s amidőn sok szép álmunk és tervünk teljesedését az ő javukra könyveljük el, tesszük ezt azon kijelentéssel, hogy ezután is a régi jelszóval indulunk minden újabb csatára s lapunk sem pártok, sem egyének szolgálatára nem fog hajlani, hogy mindig, minden irányban megőrizhesse függetlenségét. Abban az erős elhatározásban, hogy kezét fogva, összetartva lapunk ezután is minden szép és nemes törekvés szószólója és védelmezője lesz, ajánljuk lapunkat a nagyérdemű közönség szíves jóindulatába.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 K. — f.
 Fél évre 5 K. — f.
 Negyed évre 2 K. 50 f.

A Bars közönségéhez.

Mankókon tipegett előre az emberiség s fejlődés útján, mignem felszállt a sajtó pegazására, hogy gyors iramban pótolja századok mulasztását. Ami szép, jó, magasabbrendű van az emberi társadalomban: abból a sajtót oroszlánrészt illeti; a legfenségesebb emberi alkotások a sajtó eredményei.

Aeroplánon reptülve letekinteni a porban nyüzsgő, ólomlábakon vándorló emberiségre, — tudni azt, hogy az aeroplán egy pillanat alatt végzi el azt, amit a földön hosszú idő alatt küzd ki magának önjerejével a magárahagyott ember: felséges gondolat!

Lektüdeni a természet akadályait, megnyergelni a szelet, eszközöket teremteni a gondolat terjesztésére, az eszmék általánosítására, megszabadítani az embert a láncoktól, melyek a rögöz bilincselik, kiemelni az anyagból s magasabb célok szolgálatába állítani: ez teszi az embert valóban emberre, itt nyilatkozik meg a szikra, mely magasabbról jött, ez teszi az embert a teremtés koronájává.

A sajtó a gondolat aeroplánja.

Felséges gondolat leírni az eszmét, ha tudjuk, hogy az holnap ezek agyán reszket át, kiáltani a szenvedők nevében, ha a jajszó holnap ezrek szívéhez férközik, hangoztatni az igazságot, ha azt jelszóvá lehet tenni, megmutatni a fejlődés útját, ha a megélhetésért küzdő társadalom megfedkezni látszik magasabb feladatairól, megálljt kiáltani, ha veszély fenyeget s a közvélemény itélőszéke elé állítani a sötétben bujkálókat.

Sajtó nélkül nincs fejlődés, nincsen közszabadság s a néj jogok értéktelenné válnak.

* * *

Harminckét esztendővel ezelőtt — ma már szinte hihetetlenül hangzik — Barsvármegye teljesen nélkülözötte az érdekeit képviselő, fejlődését szolgáló sajtót: hiányzott az organum, melyen a közérdek szava megszólalhatott volna. Holló Sándor* úr volt az, ki elsőnek ismerte fel Barsvármegyében a helyi sajtó szükségességét, sőt nélkülözhetetlen voltát, ő volt az, kiben a felismert igazság s a közügyek munkája iránti lelkesülés tetté váit s létet nyert a „Bars“-ban.

1881. január 1. óta szerkeszti szakadatlanul a Barsot, lobogtatja egyik kezében ezt a zászlót, míg a másikkal építi a nagy, gazdag, hatalmas, független, művelt, jövődő Magyarországának erős oszlopát: Barsvármegyét.

Ma, harminckét esztendőszakadatlan közmunka után, pihenésre vágyva, becsületes munkájára visszatekintve, átadja a teret régi munkatársainak a legszebb ajándékkal: a sok küzdelemben s mindig becsületben lobogtatott zászlóval, melyre a közérdek független szabad védelme van felírva.

Kilépett ő a sorból s a zászlót az én kezembe adta: a mai naptól én vagyok felelős neki, hogy a lap mult-

* Elvülhetlen érdemű szerkesztőtársai voltak: Konkolyi Thege Sándor Szováthy Lajos és Ordódy Lajos.

ját meg nem tagadja s felelős Barsvármegye közönségének, hogy a Bars a jövőben is a közérdeknek — és egyedül ennek — hajlíthatatlan oltalmazója, harcossza lesz.

Komoly, nehéz, felelősségteljes a feladat, melyet e lap szerkesztésével magamra vállaltam, de megkönnyíti rám nézve a tudat, hogy ott fog állani mellettem a lap régi, nagyérdemű volt főmunkatársa — a mai naptól főszerkesztője — Dr. Kersék János úr, kinek kipróbált hűsége a közügyek szolgálatában, elismert tolla az irodalomban, meleg szíve az eszmék szeretetében s széles tapasztalata a lap szerkesztésében nekem minden időben legfőbb támaszom lesz. Az ő főszerkesztése alatt s a lap régi, fáradhatatlan belmunkatársának — a mai naptól főmunkatársának — Jaross Ferenc úr közreműködése mellett fogjuk a mai naptól szolgálni Barsvármegye s Léva város közönségének érdekét.

A ránk váró feladat komolyságának tudatában, az eszmétől teljesen áthatva, a lap harminckét éves nemes nagy munkájától megilletődve veszem át a zászlót s hajtom meg lapunk nemes alapítója előtt. A választó fájó érzésével veszünk búcsút tőle, ki a Bars megteremtője, édesapja volt. Az ő agyából pattant ki ezelőtt harminckét esztendővel s a küzdelmes emberöltő alatt az ő szellemében erősödött meg a közérdek munkájában. Távozása pótolhatatlan irt hagy köztünk maga után, fájdalmasan fogjuk nélkülözni életbölcességét, emelkedett felfogását, hatékony tevékenységét, finom ízlését s a köz iránti meleg szeretetét; de megőriztük szellemét, alkotásának, a Bars-nak eddigi irányát, függetlenségét, szabadságát. A közjó lesz ezután is az iránytű, mely jelzi a mi utunkat. Aki a közjót akarja, velünk mindig találkozni fog ezen az uton. Összes tehetségünkkel, minden akaratunkkal, teljes lelkünkkel fogjuk szolgálni továbbra is Barsvármegye s legszűkebb hazánknak, Lévának érdekét. Kicsinyes egyéni ambíciók portálását, pártok és frakciók uszályhordozását tőlünk nem fogja tapasztalni senki, de a legkisebb egyed is oltalmazóra talál bennünk, ha védelmét a közérdek követeli.

Célunk a közjó előmozdítása, elvünk az osztályok közötti egyetértés és felekezeti béke, eszközeink a tárgyilagos bírálat, a megalkuvás nélküli igazmondás, a jóra való törekvések támogatása, a jogosulatlanokkal szemben való szilárd ellenállás és ha kell: ki-méletlen harc.

Nemes feladatunk becstületes munkájánál kérjük annak a közönségnek, mely eddig is megértő szeretettel fogadta a *Barsot*, továbbra is nemes jóindulatát és támogatását.

Dr. Novotny Ernő.

Gazdasági életünk bajai.

Hazánk kenyérkereső embereinek ke-rekszámában 70%-ka földműveléssel foglalkozik, tehát minden 100 családból 70-et kell a földnek eltartania és ha ez erre nem képes, akkor az illetők vándorbotot vesznek a kezükbe, ott hagyják a falujukat, városaikat, az országot. Szomorú egy dolog ez, amit bizonyít az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek a nyilatkozata is, amely szerint „az ország jó vagy balsorsa tulajdonképpen a falunak a jóétén s ennek egészséges, nemzeti-irányú fejlődésén fordul meg“!

Mi ennek az oka? Sok oka van ennek. Első sorban említhető a nagy verseny, melyet a kisbirtok a nagybirtokkal folytatni kénytelen. Egy példa ezt megvilágosíthatja. A buza métermázsájának ára egyforma, akár a nagy, akár a kisbirtok termeli; de a nyereség a kettőnél már nem egyforma, mert előbbinél tömegesebb, szakszerűbb s így részben olcsóbb a termelés. Vagy vegyünk egy másik esetet. A gőz- vagy motortekének a használata a szántást olcsóbban, gyorsabban s jobban végzi; mert egy hektár földnek kéziásással való fölhasználása belekerül mondjuk 130 K-ba; míg ekével, két befogott lóval már az fölhasználható 50 K-ért, a gézekének a munkája meg csak 23 K költséget igényel. Vagy a vetőgép ára körülbelül 600 K. Az őszi vetést 20 napig végeztük tehát, ez a gép 20 nap alatt 100 hold földet vet; de ha kézzel vetünk be 100 holdat, holdanként 160, géppel vetve 120 klgm. magra van szükség s így 100 holdnál megtakarítunk 4000 litert, vagy 30 métermázsát, ami megér 700 K-át, tehát a gép ingyen van. Ezekután

tehát azt kérdezzük, hogy hát melyik nyer egy métermázsza búzán többet? Mert ezt mindenesetre kell számítani, hogy a gazda, az eke, a ló, az ökör szintén csak értéket, tőkét képviselnek, s kamstokat tehát mindenesetre kell keresni s ezeket meg is találni.

Egy másik ok a közéletmezési viszonyoknak a nyomasztó súlya, amennyiben a kisbirtokoknak az örökösödés folytán töltendő eltagolódása lehetetlenné teszi a mai gazdálkodási rendszer mellett való megélhetést. A kivándorlásnak a főokát főleg ebben találjuk. Hátha még azt is vesszük, hogy a verseny napról-napra nagyobb, minnek következtében a kisgazda elveszti reményét a földben, annak a termő erejében; holott nem kétségbe kellene esnie, hanem csak másképpen gondolkodnia és gazdálkodnia, még pedig úgy, amint ezt a nagybirtokos teszi, hogy ereje és szorgalma nagyobb tőkét képviselhesen, mint maga a birtoka. Ha a föld kicsiny, akkor a gabonatermesztés már nem fizeti ki magát s így át kell térni a kerti gazdaságra, mely még állandó foglalkozást is nyújthat az illetőknek. Tessék csak a félvad s még megiehető műveletlen bolgároktól példát venni és ne csak pipaszóval nézegetni, hogy milyen csodadolgokat művelnek azok a magyar szántóföldön s hogyan szerzik meg s hogyan viszik haza az ezreseket. Lám a bolgárok, magas földelet mellett meggazdagodhatnak a mi földjeinken és vagyonsodásuknak a titka egyszerűen nem más, mint az intenzív kertészet. Ezek már jobban tudják mint mi, hogy a munka legbiztosabb alap az anyagi jólétnet a megte-remtésére; valamint azt is tudják, hogy a takarékság feltételül szükséges a boldoguláshoz s hogy ezt bizonyítja az, hogy náluk a postatakarékpénztárnál, amelyek elsősorban a kis betevők ügyét szolgálják, háziasszonyok szerepsnek a legnagyobb vagyis 17%-al s utánuk mindjárt következnek a mezőgazdasági lakosságnak a részesedése 11%-al.

Igen, az a bolgár-paraszt eljön egy-egy

magyar városba s a kerti gazdasággal nagy tevékenységűvé teszi a földet, a mezőt s mesés kitarással, szorgalommal, szívóssággal dolgozik, vízvezetékét készíti, a talajt öntözi s egy holdból kihoz sokszor 500 K hasznót is. S a magyar paraszt mindezt, csak nézi, bámulja; de nem tanulja meg s így esik meg az, hogy az ősi földművelő magyar nemzetnek a bolgárok termelik azután a kerti veteményt.

Ne tagadjuk; a bolgár nagy a munkában, nagy a lelkesedésben s mi csak gyáván ülünk itthon s csakis a hunnyászkodásban gyakoroljuk magunkat. Reméljük különben, hogy ezen a téren lesz haladás, most a földművelési miniszter 40000 K-át vett föl a jövő évi költségvetésbe, hogy a kertészeti termékeknek a mennyiségét s piaci árát az egész országban nyilvántarhassa s hogy a fogyasztó közönség piaci tájékoztatásán segíthessen. Es evégtől nagyobb piacok közelében termelési és értékesítési központokat szervez, hogy a kisgazdák bevezethesse a kertészeti cikkek okserű termelésébe s a piacra való hozatalnak a módzataiba; mert különösen a gyümölcsstermesztés terén hiányzik nálunk az üzleti képesség, hogy terményeiket távolabbi piacokon értékesíteni tudják.

Szoros kapcsolatban áll ezzel egy másik baj. Az, hogy még iskoláztatásunk is épen a gazdasági oktatásban van elmaradva, mert a gazdasági ismeretekre aránylag csekély súlyt fektetünk. Jogosan kérdezhetjük tehát, hogy a népiskolát végzették hogyan gazdálkodhassanak okosan, értelmesen? A gazdálkodásnak a tudományát is a népoktatás körébe kellene állítani, még pedig az egyes birtokok természetéről. Így a gyümölcs, kertészet, kultúrörvények termelése, állattenyésztés, tejtermelés, erdészet volnának azok, amikre súlyt kellene helyezni; továbbá arra is tanítani, hogy miként kell és lehet kimutatni a kárt és a hasznót; hogy mikben áll a tudományok a haladása; hogyan kell hozzászokni a meggondoltsághoz; meg kellene ismertetni azt, hogy az istállóban a tisztaság, a jó és

T A R C A.

Jelenet.

Álomszép, holdas tavaszéjszakán...
Egy emberpár bolyongott künn az éjben.
Az asszony sárga, selyemuszálva
Olvadt aranyként úszott a holdfényben.
Messziről lágyan zsongott a zene
Bíbbajos keringő üteme
És csatlogott egy árva csalogány
Álomszép, holdas tavaszéjszakán...

„A csalogányt is elhagyta a párja
És megbocsájtón mégis visszavárja“.
Susog az asszony édesbűt panasszal
„A csalogány is szenvedett sokat!
Hiszen emlékszik! — még a mult tavasszal
Ő is itt vártot: édes csókokat!“

S rózsás keze a férfivállra kúszik,
Két szép szemé barnatkönyben úszik.
A virág megreteg éjszótét hajában,
Forró vágy tüzel a mosolyában.

És vár... egy kedves, meleg szóra vár,
Hogy föl pattanjon az búvárszár
A párja makacs, büszke ajkában
... Álomszép, holdas tavaszéjszakán...

— Nem emlékszem! — felel rá a férfi
És ha szíve kérdi,
A szíve hallgat, nincsen válasza!
Egyszer beteg volt, halálos beteg;
Egy csalfa lány kelepécebe esalt;
Játszott vele, — áttaposott rajta,
De már elmúlt, — a seb behegdt!

— Hát tépjük föl újra a sebeket!
Jajdul meg halkán az asszony hangja,
Hogy hadd érezzenek! hogy hadd vérezzenek,
Ha vékeztem, — ám megbűnhődtem érte!
De vajjon vétek volt-e
Az én fájdalmas felfeláldozásom?
Hogy a hugom, megtört apám, anyám
Ujra puha kenyérhez juttattam?
A boldogságom volt ennek az ára
S föl kellett tennem azt is a kockára!

— És elvesztette! — kiált rá a férfi,
A sötét harag biborszínre festi
Fölindult arát. — Haugja o'y rekedt,
Mint ha fojtogatná a könnyeket,
Régi mese! — mindig újra csendül,
Ismerjük az ócska mesekönyvül.
Az ősi kastély előtt dob perog,
Éles sikoltás, — bűsz átok remeg
A távozó uraság ajakán
S akkor a leány...
Az elszánt martir visszalép a sorból,
Hogy kicsikarjon valamint a sorstól
És odanyújtja gyöngéd kis kezét,
Amit már nekem esküvel ígért,
Az ősi birtok új földesurának...

... Más tépte le az én fehér rózsámat!
Akkor! — akkor őrvjögött a lelkem!
Pogány istentagadóvá lettem,
Mert a férfiszív nem játéklabda,
Hogy valaki el-eldobja, meg-megkapja!

Eh! — de hagyjuk! érdemtelen szóra;
Tudtam, hogy majd ütni fog az óra
Vallatóra!
Tudtam, hogy erről lesz közlünk beszéd,

Mikor szombatba fűzte kis kezét
És elhívott a táncos társaságtól.

S most az emberektől távol
Nézzem körül! — a merre a szem lát,
Minden kicsiny fűszál önnek bököl.
A kastélyban éjjel-nappal vendég,
Tánc, muzsika, vigadózás tombol
És az ura, — a halás öreg
Egy szeszélyét sem tagadja meg!
Ő az úr! — szépsége ragyog,
Én csak szegény poeta vagyok,
Mivé lett volna az én hajlékomban?
Ha meg nem alkuszik a Sors nevében?
E'éggett volna ölelő karomban,
Elmerült volna a csók tengerében!

Most fölcsuklik az asszony zokogása
S a férfi felé tárja két kezét:
— Emlékezz rá, hogy mily nagyon szeretted!
A vadjaidból legyen már elég!
Ha megdobban még mellettem a szíved,
Ha föllángol még érettem a véred,
Ne tagadja konok büszkeséged!
Én esküszöm néked,
Úgy szeretlek, mint szerettelek!
Ölelj át és rohanj tova velem
A patakon, a kék hegyeken túl
Vigy magaddal, csókold le a szemem,
Ameyből most a könyök árja hull;
Leroskadok, összetör a bánat,
Testem-lelkem sóvárog utárad,
Nem kell nekem többé híű pompa,
Elhervaszt a lelketsűű vágyam
Még egyszer belesimulni karodba
És meghalni, — mig te ölelssz lágyan...

takarókos takarmánykezelés miben áll s hogy h"mérő s kellő világítás elengedhetetlen kellékek; meg kellene tanítani, hogy a kertben mindent a maga idejében kell elvégeztetni; meg kellene ismertetni pontosan a talajt; alkalmaskodni kellene tudni az időjárásból, a hőmérséklet figyelemmel kellene kísérni s a családban mindenkit az értékes foglalkozáshoz kellene szoktatni. Pld. mily jó volna, ha a légköri nitrogén a föld trágyázásánál értékesíthető volna!

Természetes, hogy mindezeknek ismeretetésére legalkalmasabb a tanító s így már csak ennél fogva sem volna szabad a tanítók anyagi javadalmasításánál az egész esztelenységig fukarkodnunk. Hiszen a tantervetnek s anyagának a tanító ad életet s a földt nyújtja azáltal, hogy az iskola a tanításnak a közepébe állítja mindenkor a szülők foglalkozását. Hogy ez helyes s hogy annak így kell lennie, bizonyítja már az 1791. évi tanítási törvénytervezet, amely már ezt magában is foglalta, amennyiben kívánta, hogy a városi iskolában az iparos, a falusi pedig a földművelő érdekeinek legyen a tanítás megfelelő; sőt az 1843. évben készült törvényjavaslásban meg az van, amelyet báró Eötvös József is átvett az ő nagy alkotásába, hogy a „gazdasági s kertészeti gyakorlatok" is be legyenek iktatva a tanítás kötelező tárgyai közé.

Folyt. köv.

A gyümölcsök hatása az egészségre.

Sokszor tárgyalják a gyümölcsfogyasztás egészséges voltát, viszont sok oldalról hivatkoznak a gyümölcsévének káros következményeire is. Általános vélemény mindamellett az, hogy az emberi szervezetre jótékony hatása a gyümölcs-táplálék.

Azonban, aminő hasznos a módjával élvezett gyümölcs az egészséges életmód előmozdítására, éppen olyan ártalmas annak mértéktelen fogyasztása. Vannak gyümölcsfajok, amelyeknek vegyi alkatrészei a cukor, a savak, a nedvek, a fehérnye, a keményítő különbözően alkalmassak diétás gyógymódokra, de vannak olyanok is, amelyeket óvatosan mérsékelt mennyiség-

ben tanácsos évezni, mert vegyi összetételeik nem alkalmasak sem a gyomor táplálására, sem a vérnek megtisztítására.

Ha a különböző gyümölcsfajokat az egészség szempontjából osztályozzuk, legelőször kerül sorra az alma, amely érett állapotban vastartalmu, élemben dus, tehát a vérszegényeknél vérképző hatásu, asztmás és a tüdőbetegeknél pedig megkönnyebbiti a légzés nehézségeit. Az idegeknek csillapító, az álmatlanoknak megnyugtató szerepe; az emésztést lágyítón mozdítja elő. A gyöngén savanyu almát sütve, főzve, szárítva, kompót és kásaalakban, nyersen jól letörülve hejastul lehet fogyasztani. Tudniillik az alma tápláló e-je, vastartalma héjában a legtöbb van. Kivételek persze a vastaghéjú almák, ezeket meg kell hámozni, mert héjukat nehezen emésztik meg a gyomor. A köztudatba időtlen idők óta átment az alma egészséges hatása, hiszen a katzenjammer kellemetlenségeit savanyu almával enyhíteti a mámoros ember.

A szőlő vetekedik gyógyítóerőre nézve az almával, sőt gyógymódokra alkalmasabb is. Tartalma: szőlőcukor, fehérnye, magnézium, kálcium, szabad savak. Ezek megtisztítják, meghigítják a vért, előmozdítják az anyagcserét s belek működését megkönnyítik. Azok, akik a szőlő héját nem essik meg, mert azt képzelik, hogy az emésztéshetetlen, nagyon tevesen cselekszenek. Éppen a szőlő héjában található lugaavakot dolgozza föl a gyomor s az emésztőszervek ennek a feldolgozása által nyernek erőt. A szőlőkora tisztítja a tüdőt is. Tehát felfrissíti az egész organizmust; hizáló és erősítő.

Az alma és a szőlő után a dió következik. Tartalma: fehérnye, olaj, cukor s kevés keményítő. A rest bélműködés ellen s a savanyu gyomornedvek képződésének megállítására kitűnően alkalmazhatjuk, mert kevés, nehezen emészthető keményítő van benne, ellenben enyhén hajtó a dió olaja. Lesoványodás megállítására, a cukorbetegség s a vérszegényeknél kiválóan alkalmas. A kókuszdió még gazdagabb fehérnye tartalmu; egy kilónyi kókuszdió egyenlő tápértékű egy kiló marhahússal.

A szilva hasonlóképpen hasznos, egészséges gyümölcs, amennyiben az emésztés előmozdításában jelentékeny szerepe van. Főként aszalt, kompót vagy lekvár alakjában eszközöl legyítő, hajtó hatást. Nyersen fogyasztva feltűvődásokat okoz. Gyöngye gyomruak és bélbetegek tartózkodjanak a nyers szilva evésétől.

Tegyem (tűspróbára).

S lássa! — most, hogy itt van közelemben,
Egy ideg sem rezdül több bennem
A gyönyörtől — miként hajdanán
Boldogságunk rózsás hajnalán,
A varázs elmúlt — én szabad vagyok!
Lelkemben már zengnek új dalok,
A gondolatom mindig tovarepdes
Titkos jegyesemhez . . .

A oszud ekkor egy hangtól megremeg,
Üszesúgnak a falevelek.
Messziről — csak alig hallani,
A férfit nevének hívja valaki.

És az asszony összekulcsolt kézzel,
Akadozó, lássa szivverdesel
Ezt a hangot im fölismeri.

— Merjen! — rebeg elhalón az sjka
— Érték mindent! — ez a hugom hangja!
S álomszép, holdas tavaszéjszakán
Egy emberpár áll szótlan, meghatóttan
A mezejő csöndben tévován.
A csalogany is újra fölpanaszol
Megtört szivről — az elmult tavaszról
S akiket csókra hajt a környezet,
Őrök búcsúra nyujtanak kezét! . . .

Zalay Masa.

A nyári és téli körték kevésbé táplálók az almáknál. Mészartalmuk a csontképződést segíti. Dus nedvtartalmuk folytán tevékenyen segí ik a vese működését; a vese és hólyagbajosok tartózkodjanak tehát a körte evésétől, nehogy a túlságos nedvkiváltás fájdalmat okozzon nekik.

A görög dinnye felfúvódásokat, a sárga dinnye emésztési zavarokat okoz, tápláló ereje egyiknek sincsen. Fogyasztásuk mérsékelttel ajánlatos; de csakis jó gyomruak éljenek vele.

A cseresznye kellemes ízű, könnyű emésztesű. A meggy vérképző. Sőt kompót alakjában a vese és bélműködést kedvezően, enyhén segíti elő. A birs-alma kompótjának, marmeladenak, sajnánk egészséges, tápláló; a vese működését előnyösen befolyásolja. Az eper fontos táplálék a idegbetegeknek és a vérszegényeknek. Gazdag foszfortartalmu; a vérkeringést elősegíti. — Innen magyarázható az a jelenség, hogy vérmes egyéneknek csalánkiütést okoz az eper fogyasztása.

Az áfonyát, a ribizlit, a málnát, gyöngye vastartalmuk, üdítő ízük teszi közkedvelté. A hegyvidéken a fekete áfonyát bélbajok ellen orvosságul használja a nép.

A barack és őszibarack héját régebben ártalmasnak tartották. Ujjában a vegyelemzés kimutatta, hogy éppen a héjukban van az értékük; a héjuk tartalmazza azokat az összetételeket, amelyek a tüdő tevékenységére jótévesően hatnak, a gyomor falait megtisztogatják s a májból az epe kiválasztását megkönnyebbitik.

Az ananász csupán élvezeti gyümölcs. Tápereje nincsen. Ellenben a füge és a datolya táplálók és vérképzők. A gazténye gazdag lisztartalmánál fogva tápláló, de módjával fogyasztandó, mert lassu emésztesű.

A citromnak kiváló szerep jutott a belső szervek gyógyításánál. Lázas betegségek, torokbajok, reumatikus bántalmak enyhítője. Üdítő ital. Konyhán és gyógyszer-tárban használják a héját. A narancs áldásos hatása az egészségre közismert. Deszinficiáló a egyben tápláló is. Mindamellett a szivbetegek ne egyenek túlságos sokat ebből a jóízű illatos gyümölcsből, mert izgatja s megvékonyítja a vért. Ezáltal természetesen erőt vesz el tőlük.

Röviden felsorolva ezeket a különböző gyümölcsfajokat, vegyi összetételeik és az egészségre való hatásuk szerint említettem meg. Hozzáteszük azonban még azt is, hogy ezek a tulajdonságok és hatások nem vonhatók szoros szabályok alá, mert ahány egyén, annyiféle módon nyilvánulhat a jó és rossz hatások. — Mindenesetre ólszerű az egyes gyümölcsfajok evésénél a hatást megfigyelni egyeseken és a megfigyelést összehasonlítani az általános tapasztalatokon alapuló bizonyításokkal. Mindeme megfigyelés nemcsak érdekes, de hasznos is lesz önmagunknak s a hozzátartozóinknak, mert hiszen a gyümölcset mindenbi szereti, szivesen fogyasztja, sőt annak gyógyító hatásáról meggyőződve, gyógyulást, enyhülést vár tőle. És sokszor éppen az ellenkezőjét éri el, csupán azért, mert nem a természetének, a belső szervezetének megfelelő gyümölcset választja meg.

Különfélék.

— Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete december 31-én tartotta félelvi rendes közgyűlését, amelyen *Bódogh Lajos* polgármester bejelentette, hogy a szokásos pénztárvizsgálatot megtartotta; hogy Léva város nevében *Csernoch János*, az új hercegrímást üdvözölte s egyúttal bemutatta a hercegrímás köszönő levelét. Bejelentette továbbá, hogy a város nevében báró *Kürthy Lajos* főispánunktól *Mocsy Aba* dr. által vezetett Földtársaság vett búcsút, valamint *Keltz Gyula* Barsvármegye új főispánjának beiktatása alkalmából Léva város képviselőtestületében egy általa vezetett küldöttség élén tiszteletet. Mindent a közgyűlés helyesbülgette tudomásul. Azután elrendelte a közgyűlés, hogy a mezejített felülvizsgálat alapján a munkabérek átvétesze-

Elhallgatott, — szenvedésteli

Tekintetét pájára emeli;
De arra nem hat semmiféle kérés;
Nem tántorítja meg bűnös kísértés,
Arcán minden vonás megnevelül,
Indulatos hangja leosundesül.

— A halál . . . szól halkan, merengve

Egyszer ott volt a küzelemben;
Akkor éppen — oltár előtt állt a hűtlen kedvesem
S a szörnyű rém szállt . . . szállt felém
És én már indultam elébe,
Hogy a kesem beletegyem esontkesébe.
S az utolsó nehéz percben,
Mikor kiaködött az élet,
Egy kis levél, titkos levél könyörögve visszaintett,
Napsugárral telehintett . . .
Ismeretlen, idegen volt az írás
Minden sorban lángot vetett

Egy szűstiszta gyermekleány

Imádságos vallomása.
Ez a levél enyhítles volt: a szivamnek,
Uj edít jelsőt életnek!

És nem kívánt tőlem semmi más,
Csak türelmet, csak hős kitartást;
De cserébe
Mindent fölajánolt érte az írója,
Tegnap gyermek — ma kinyitott úde róssa.

Nem sajti még most sem, ki lehet?
Aki vélem együtt szenvedett?
Az élettemmel néki tartosom,
A tartosásem végre lerovom,
Azért jöttem az ön hívására,
Hogy az én kijátszott szivemet

nek. A városi tisztviselőknek az 1912. évi 4. VIII. t. c. értelmében leendő osztályozását és fokozatokba osztását tárgyalta ezután a közgyűlés s elhatározta, hogy miután e tárgy a képviselőtestület tagjainal közölve nem lett, az ügyet a napirendről leveszi, a javaslatot kinyomtatni és a képviselőtestület tagjainak kézbesítettini rendeli, nehogy azonban a tisztviselők emiatt sérelmet szenvedjenek a fizetések felvételénél, ezeknek fizetését a D. minta szerint január 1.-től kiutalni rendeli s az intézkedések megtételével a tanácsot és a polgármestert megbizsa. Tudomásul vette a közgyűlés és a december 13.-án megtartott részleges tisztújítás következtében beállott hivatali változásokat. Elfogadta a legtöbb adott fizetők 1913. évre szóló névjegyzékét. Tudomásul vette a városi képviselőválasztások eredményét. Több apróbb illetőségi ügy letárgyalása után elfogadta a rendterisztviselők egyenruházati szabályzatát. Végül tudomásul vette a közgyűlés, hogy a vásártéri korcsmá bérletére, az új házak után szedendő városi pótdórára és a városi, illetve árva-pénzeknek mely pénsszintezetekben leendő elhelyezésére vonatkozó képviselőtestületi határozatokat az alispán, illetve a törvényhatóság megemmisítette. Mire a közgyűlés véget ért.

— **A Kaszinó estélye.** Az idei tél mulatságainak sorát a kaszinó nyitotta meg múlt hó 28-án tartott s a hozzáfűzött reményekhez méltó műsoros estélyével. A program mint rendszeren ez alkalommal is rendkívüli műveltséget nyújtott a szép számú közönségnek. Itj. dr. Medveczky Károly művészi zongorajátéka kezdte meg a műsort néhány finn népdalnak előadásával; utána Novotny Ilonka adta elő finoman Erdős Renének „Két fekete liliumról” című hangulatos verset s Arany János örökzöld költeményét a Msh románcaót. Öv. Balbach Árpádné lépett ezután az emelvényre és ifju dr. Medveczky Károly zongorakísérete mellett nagy hatással énekelte el a Weiche nicht oh süßer Traum című dalt, amit a kitűnő tapsvihar után néhány magyar népdalnak előadása követett. A műsor utolsó száma Molnár Ferencnek kacagató jelenete a „Bizottság előtt” volt, melyet Bellán Sándor, Fűrész Ferenc, Németh Lajos és Farkas Tódor ügyes előadásban játszottak meg a közönség élénk derűsége mellett. Az ilyen megalapozott jókedv aztán tüzes táncokban, ropogós csárdásokban tombolta ki magát reggel 6 órára. A jelenvölő hölgyek nevsora: Aszonyok: öv. Balbach Árpádné, Belcsák Béláné, Czambel Józsefné, öv. Csizok Jánosné, Grimm Györgyné, dr. Horváth Gyuláné, Kaszaniczky Ottóné, dr. Kmoskó Beláné, dr. Medveczky Károlyné, dr. Mocsy Abáné, öv. dr. Novotny Imréné, Ordódi Endréné, dr. Ordódy Vilmosné, öv. br. Perényi Gáborné, Sági Elemérné (Ogulini), Schwarzer Sándorné, Szilassy Dezsőné. Leányok: Balbach Lilkó, Birly Irén, Hatzler Dóra, Kaszaniczky Lenke, Korn Magda, Kocab Hilda, Medveczky Erzsike, Novotny Ilonka.

— **A szabadoktatási egyesület** következő előadását január hó 7-én, kedden rendezi, amely alkalommal dr. Karajáth Márius „A test nevelés a tudóvsz ellen való küzdelemben” című előadását fogja megtartani, zongorán játszik: Arvay Mici; szavalni fog: Hetzer Dóra. A rendezőség ismételve is kéri a közönséget a pontos megjelenésre.

— **Nőegyleti bál.** A Stefánia árvaházat fentartó levai nőegylet f. hó. 25.-én „Kalikó-bál” rendez, melyre a meghívókat a közel napokban bocsátják a rendezőség. — A kalikó-jelmezes színet, valamint az üsleteket, hol a jelmezes anyagok kaphatók, a rendezőség a jövő számban fogja közölni.

— **Belcsák Mici.** † Hosszu szenvedéstől váltotta meg a halál január 1-én városunk köztisztviselőiben s közszeretében álló közjegyzőjének, **Belcsák László**nak kedves leányát **Belcsák Micit.** Évek óta gyötörte őt a gyilkos kór; előbb lábadozva küzdött ellene, de ellenálló szervezete, később mégis ágybadöntötte őt betegsége, de ragaszkodása az élethez mindig megmaradt. Megilletődéssel állunk meg a

frissen hantolt sír előtt, mely oly szép lelket, annyi életkedvet takar. A lesújtott család iránt általános s őszinte a részvét. A család a következő gyászjelentést adta ki: **„Belcsák László és neje Kriek Irma** fájdalommal tudatják úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében, hogy szeretett leányuk **Belcsák Mici** életének 33. évében, hosszu szenvedés után f. hó 1-én meghalt. Temetése f. hó 3-án délután 3 órakor lesz. Léva, 1913. január hó 1-én. *Aidás és béka hamvaira.*”

— **Az új hercegprímás székfoglalása.** Csernoch János dr., az új hercegprímás újvárok foglalta el hivatalosan érseki székét. Az új prímás székfoglalása után nyomban főpásztori körlevelet bocsátott ki, amelyben üdvözlöi Magyarországi katolikus hivatelt és az esztergomi főegyházmegye papságát. Mivel az egyházfejedelem csak a primási birtokok és egyéb javak teljes átadása után vonul be Esztergomba, a szokásos tisztelgés k és küldöttségi üdvözlések elmaradnak. Az új hercegprímás első egyházi funkcióját a husvéti ünnepek alatt kezdi meg az esztergomi bazilikában.

— **Újévi gratuláció megváltás** címén a levai Kaszinó gyűjtő-ívén, a „Röntgen”-gép javára pótdórág adakoztak: Schwarzer Sándor Nagy kálna, Kuczab Frigyes Génya, Svarcz Ferenc Nagy kálna, Engel Gyula, Szilárd Imre, Paztor Kálmán Zseliz, az Első Magyar Általános Bizosító Társaság levai főügynöksége. — Az itt valamit a mult heti számban közölték összesen 196 koronát adtak a „Röntgen”-gép javára.

— **Karácsonyest az iskolában.** A garamújfalusi iskola újév napján vezetett képek kíséretében igen kedves karácsonyestét tartott. Vetítés alá került a „Bellehemitika” című képsorozat. Az ünnepség sikerét emelte az iskolás gyerekek szereplése is, akik közül párbeszédet mondtak: Szelka Mária VI. o. t., Szelka Berta és Uhnák Mária I. oszt. tanulók. — Szavaltak: Novák Mária, Maliska Aranka, Pasztyir Anna, Pasztyir Julia, Jesszenszky Róza, Szvetyik Mária, Pasztyir János, Pasztyir Mihály és Harman Flóris. — A szavaltok után a kis Jézus ajándékát, egy-egy csomag cukorkát, Szvetyik Mária, mint angyal osztotta ki a szereplők között. A szépen sikerült estét mosai előadás zárta be. — A községnék jósvái adakozói a magyarosítás eszméjének szorgálatában, anyagi áldozatukkal segítettek elő a megható ünnepség sikerét.

— **Eljegyzés** Vida Rozália garamszentgyörgyi tanítónót január hó 1-én jegyezte el Záké János vukovári tanító. — Steiner Ernő levai porcelán- és üvegkereskedő újév napján váltott jegyet Léván öv. Mautner Lászlóné kedves leányával, **Arankával.**

— **Felmentők a jogi vizsgálat** díját. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma kultuszminiszeri rendeletet közöl, amely nem a legkelemesebben fogja érinteni azokat a fiatal embereket, akik a jogi pályára készülnek. A rendelet ugyanis fel-emeli a jogi egyetemeken és jogakadémiákon az alap- és államvizsgálatok díját, valamint az egyetemi doktori szigorlatok díját is. Az 1913—14. iskolai évtől kezdve az alapvizsgálat díja 33 korona, a pótvizsgálaté 13 K., az államvizsgálat díja 82 K., a póttállamvizsgálaté 40 K., a szigorlat díja 100 K. és a pótszigorlaté 60 korona.

— **Névváltoztatások.** Kiskoru Goldberger Pál levai illetőségű selmecbányai lakos és kiskoru Goldberger Dezső levai illetőségű levai lakosok családi nevüket belügyminiszeri engedéllyel „Takács”-ra, — Taliga János tildi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei pedig „Tábori”-ra változtatták.

— **Gyászhir.** Egy jólélt urasszony elhunytáról kaptunk gyászjelentést, akinek halálát forrón szeretett gyermekei, sok unokája és nagyszámú rokoni mélyen fájlatják. Öszve Krumpel Ferencné 1912. évi december hó 31.-én, rövid szenvedés után, életének 70.-ik évében Nagymáson meghalt. Hült tetemeit őszinte részvét mellett folyó hó 3.-án, délelőtt 10 órakor a nagymási r. k. temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Apróságok.** Lúpnak a mai számtól kezdődőleg az „Apróságok” című rovatát bővítették ki, amelyben aktuális szellemi szipporkákat és jóízű adomákat fogunk közölni. A rovat vezetésére Zuhany vállalkozott, aki ezen rovatnak már előzőleg is, évek hosszu során át, olyan ügyes szerkesztője volt, hogy közleményeivel sok derűs percet szerzett lapunk olvasóinak.

— **A malac vásár.** Egy német babona azt tartja, hogy újévkor a malac szerencsét hoz. Ezért sok házbán a nagy világrt sem engednék el Szilveszterkor vagy újév napján a malacpecsenyét, legyen az bármilyen drága. Ez a szokás Léván is divatos. Nálunk is azt tartják, hogy ha valamelyik házbán újévkor malacot esznek, az szerencét tőr a házba. No, az idén aránylag nem volt rossz dolguk a malacpecsenyére éhes embereknek, mert ezekből a süvölvényes kis állatkákból az idén olyan sok került a levai piacra, hogy talán évtizedek óta nem sikitott annyi malac a Széchenyi-utcán, ahol a malac-vásár szokott lenni, mint december hó 31. én. El is keltek mind, mert áruk sem volt magas. 3—4 koronáért szép darabot lehetett kapni. — Ha a malacpecsenye evéséhez fűzött babona beválnék, akkor Léván az újévben igen sok házba kopogtatna be a szerencse.

— **Betörés és lopás.** E hó 2-án éjjel, mint értesültünk, eddig még ki nem puhatolt gonosztevőx az ablakon át betörték a garamszőlői körjegyzői irodába, ahonnan a körjegyző két puskáját és az asztalfiókból 230 koronát loptak el. A betöréssel azokat a cigányokat gyanúsítják, akik azon időben a község határában tartózkodtak.

— **Milyen idő várható januárban?** Január hónapra vonatkozólag Meteor a következőket írja: Január havában hideg időre lehet kilátásunk, ha valamely napki-törések nem enyhítik azt. A hónap változai napjai: 1-5-6—10-13 15-17-20-23- és 29-ra esnek. Legerősebb hatásuk: 5. hideg, szeles, 10 derült, esetleg enyha, 13. szeles, hideg, esetleg viharos, 17. erős hideg, 23. erősen csapadékos havas jelleggel.

— **Bolgár pénzt vernek Kőrmöcbányán.** A kőrmöcbányai pénzverő négy más nemzetbeli pénzverővel szemben megbízást kapott a bolgár kormánytól különböző pénznemek készítésére, amit már meg is kezdtek. Összesen 63 millió darab ezüst- és bronzpénzt fog verni a pénzverő.

— **Leszállt a hizott díszné ára.** A karácsonyi ünnepek előtt egyszerre nagyon leszállt a hizott díszné ára és ez sz alacsony ár még mindig tart. A drága eleség mellett azok, akik hizaltak, az idén nemcsak hiznát nem vessik fáradságuknak, sőt talán még rá is fizetnek. A kereskedők nem szedik most a hizott jószágot, mert a bécsi és más piacokon olyan nagy volt a felhajtás, hogy a vett sertéseken keresni nem tudnak.

— **A csillagok száma.** A csillagokat már igen sokszor megaszámolták a tudósok, de a műszerek tökéletesedésével mindig nagyobb és nagyobb számot kapnak eredményül. Legújabbban Chapman angol csillagász számlálta meg a csillagokat és számukat 53 millióra becsülte. Es a megszámlálás természetesen nem úgy történik, hogy a csillagokat egyenkint megszámlálják, hanem matematikai uton állapítják meg a számot. Az égbolt különböző helyein egyenlő nagyságu területeket választanak, amelyeket lefényképeznek és a fényképek alapján történik azután a csillagok megszámlálása. Chapman az egész égboltezetet 206 területre osztotta, amelyeket egyenkint lefényképezett és azután mikroszkoppal megvizsgált. Természetesen az 53 millió még nem az összes csillagok száma, hanem csak azoké, amelyeket mai műszereinkkel érzékelhetünk.

— **Állatbiztosító községi szövetkezet.** O szlány községében a mult napokban alakult meg az állatbiztosító községi szövetkezet. Az alakuló közgyűlés Feneczkay István főszorgabíró elnöklete alatt a szövetkezet igazgatóság tagjává Bányai István, Uross Lukács és Styagany János birtokosokat választotta meg. A szövetkezet alakítása körül leg többet dr. Koloman Márton járási m. kir. állatorvos fáradozott,

— **Egy millió bevándorló.** Az Amerikai „Szabadság” írja, hogy nem kevesebb, mint 967.000 bevándorló érkezett a lefolyt 11 hónap leforgása alatt a fedélközön az Egyesült-Államok összes kikötőibe, szemben az 1911. évnél ugyanezen ideje alatt érkezett 713.276 bevándorlóval és most már bizonyosra vehető, hogy mult évi december hónap végével az érkezettek száma meg fogja haladni az egy milliót, jóllehet nem éri el az 1907. évnél bevándorlását, midőn a bevándorló száma 1,289.443-ra rugott és amely eddig a legnagyobb volt a bevándorlás történetében.

— **Hasznos ujtás.** A kereskedők az ország több városában beszűntették az újévi ajándékozást és az eddig arra fordított költséget jótékony célokra használják fel. Így például Czepléden a fűszerkereskedők minden felekezet iskolája szegény gyermekei segélyezésére 30 K 20 fillért adtak iskolaként. — Léván is jobb volna, ha a cifra kalendáriumok helyett a kereskedők szintén ilyen módon váltanak meg az újévi ajándékokat.

— **A zsidók száma.** Az „Univers Israélite” című folyóirat pontos statisztikát közöl a világon élő összes zsidókról. Eszerint a világon élő összes zsidók száma 11,871,783 és ezek közül 8,942,266 lakik Európában, míg Amerikára 1,894,409, Ázsiára 522,635, Afrikára 341,867 és Ausztráliára 17,106 jut. A 8,942,266 európai zsidó közül 5,110,548 Oroszországban lakik, míg Ausztriában 1,224,999, Magyarországon 851,378, Németországban 607,862, európai Törökországban 282,275 Romániában 266,652, Angliában 238,277, Hollandiában 105,988, Franciaországban 100,000, Oroszországban 52,115 és Bulgáriában 33,663 zsidó él. A városok közül a legtöbb zsidó lakossága Newyorknak van, ahol 1,062,000 zsidó lakik. Aután következnek Varsó 254,712 (35.8%), Budapest 186,047 (23.5%), Bécs 146,926 (8.8%), London 144,300 (2.1%), Odessa 138,935 (34.4%), Berhn 98,893 (4.8%), Lódz 98,671 (31.4%), Chicago 80,000, Szanoui ki és Philadelphia 75 00, Paris 70,000, Konstantinápoly 65,000, Vlna 63,841, és Amsterdam 59,065 zsidó lakossal.

— **Az ünnepek hete.** A karácsony hete az idén igazán az ünnepek hete volt. Kedden volt Ádám és Éva ünnepe, szerdán karácsony napja, csütörtökön karácsony második napja és István vértanu ünnepe, pénteken János apostol és szombaton pedig apró szentek ünnepe.

— **A patkánybőr az iparban.** Egy angol kereskedelmi újság közli az érdekes hírt, hogy Indiában és pedig Kalkutában részvénytársaság alakult a patkánybőrnek ipari földolgozására. A jelentés szerint egy fél év óta folytak már a kísérletek a közönséges hási patkány bőrének földolgozásával, s amit eddig általánosan értéktelennak tartotta, az kitűnő ipari cikknek bizonyult a kísérletek során. Kezdték készíteni, könyvkötésre és minden finomabb bőrmunkára kiválóan alkalmas a patkánybőr, amely az ipari földolgozásában egy rendkívül szívós, erős, de emellett finom és simulékony új bőrfajtát szolgáltat a kereskedelemlnek. A kalkutai gyár már meg is kezdte nagyarányú működését.

— **Kedvezmény az ujoncoknak.** Az idén már életbelepett új vederőtörvény nagyfontosságú változásokat hozott be. Legfontosabb ujtás, hogy ezután is, amint ez már az idén is történt a sorozásoknál, senkit sem osztanak be a póttartalékba, hanem az összes besorozottakat beosztják a számadokhoz és ott képezik ki. Vagyis a régi formájában teljesen eltörli az új törvény a póttartalék rendszerét. Azonban a családfenntartókat megillető kedvezmény továbbra is, sőt fokozottabb mértékben érvényben marad. Most ugyanis a besorozott és kiképzett ujoncok közül a megállapított létszámon felülieket szabadságolják, illetve póttartalékba helyezik. Ebben a kedvezményben azokat részesítik első sorban, akiknek erre a törvényben megállapított joguk van; családfenntartók, egyetlengyermekesek, olyanok, akikre azu eiknek a gazdaságban feltétlen szükségük van stb. Akik ilyen alapon igény jogosítással bírnak, azoknak okmányokkal igazoltan kérvényt kell beadni. E kérvények elbírálására

pedig a honvédelmi miniszter minden hadki-egészítőkertület területén egy katonai és polgári egyes bizottságokat állít össze, a bizottság dönt a felett, hogy a kérvényező póttartalékba beosztható-e vagy sem. Ezeket a bizottságokat most alakították meg.

— **A hazai ipar a vasutépítésnél.** A kereskedelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz, valamint azoknak közigazgatási bizottságaihoz körrendeletet küldött, amelyben hivatkozva az 1905. évi miniszteri rendeleire, a vasutak közigazgatási bejárása során megállapított kikötések közé a következők határozomány felvételét rendeli el: „A vasutnál kizárólag oly sinek alkalmazhatók, amelyekbe a hazai származás igazolására az előíltó gyár neve behengerelve van. Olyan sinek, amelyekbe a gyár neve behengerelve nincs, a külföldi sinekkel azonos elbírálás alá esnek.”

— **Fehérnemű papirosból.** Egy angol gyár a papirosnak olyan elkészítésével foglalkozik, amely lehetővé teszi, hogy abból alsó fehérneműket lehessen készíteni. Ez idő szerint törülköző kendőket készítenek papirosból s ennek elterjedése sok német és amerikai hotelben és penzióban való használata révén már is biztosítva van. Az alsóruhák papirosanyagának elkészítése nem más, mint papírszálak szövése s a ruhák tartóssága egy-egy használati ideig biztosítva van. Mosatni természetesen nem lehet s ez úgy látszik, ott künn a nyugaton nagy elnyő, mert a mosatás áru ijesztően szőknek töl a soha le nem szálló magasságba. Ezeket a fehérneműket nem kell mosni, mert az áruk oly alacsony, hogy egyszerű mosatásárabból kikerül. Hozzávetőleges számítás szerint egy ing alig ötven fillerbe kerül, egy zsebkendő pedig két fillerbe. Ha a mosatás sok mizeráját, ruharongosását, a sok elvesztést vesszük alapul a papír alsó ruha jövője alaposan biztosított az látszik s ha a normális hódási időt tekintjük, amely alatt a papír ruha feltétlenül tönkre is megy, az emberek tisztaságára szintén kedvező befolyást lehet várni.

— **Elfűstölt milliók.** A dohányjövédéki igazgatóság most adatai össze az év első feleiben eladott dohánygyártmányok statisztikáját. A kimutatás szerint ezen idő alatt 7,442,392 Koronával több folyt be az eladott dohánytermékekből, mint a tavalyi év hasonló időtartamában, ami 9.9 százalék emelkedést jelent.

— **Új részvénytársaság.** Amint tudomásunkra jutott a Kathreiner vállalatnál, az eddig is e vállalatnál rézesített cégek „Kathreiner malátakávé gyárak r. t.” elnevezés alatt új részvénytársaságot alakítottak. A részvénytőke 4 millió korona. A Kathreiner-féle Kneip malátá kávé már több mint 22 év óta van forgalomban és mint azt az új alakulás legjobban bizonyítja, ezen idő alatt jelentős iparcikké vált. Továbbá arról értesülünk, hogy egy nagy új gyáris épül, amelyet már a közeli jövőben üzembe hoznak.

— **Rövid hírek. Előleptetés a tartalékban.** Ujvekor feltűnően sok tartalékos lépett elő. Kerekaszám 3300 tartalékos zászlós kapta meg a hadnagyi csillagot. Zászlós 2480 tartalékos lépett elő. Az új hadapródok száma pedig 4700 lett. — **Százezer munkás sztrájkja.** New-orvban százezer női konfekciós munkás kimondotta a sztrájkot, hogy nagyobb béreket vivjon ki. Az óriási sztrájkjal kapcsolatban erős zavargások is voltak. — **A gyászruha alkonya.** Az utóbbi időben hovatovább, kivált Londonban, mindig gyakoribb, hogy gyászbeszédet alkalmával mellőzik a gyászruhát és a székássá vált gyászidőt sem tartják be s így mondható, hogy a gyászruhának is bealkonyult ebben a gyorsan élő közönyös világban. — **Százötven éves hírlap A Pozsonyban 1764. évi június hó 14-ike óta megjelenő Pressburger Zeitunk 1913. évi január hó 1.-jével megkezdte 150. ik évfolyamát. Ez a lap hazánk legrégebb hírlapja és az egyetlen vidéki politikai újság, amely naponként kétszer jelenik meg s reggeli és esti számot ad.**

— **A lévai Apolló mozgószínházban** ma és holnap két-két előadás lesz: délután és este. Minden előadásra olyan szép és érdekes műsor van összeállítva, amely bizonyára teljesen ki fogja elégíteni a közönség igényeit. — A mozi kedves szórakozást nyújtott a Fertikó által rendezett Szilveszterestén megjelent a szép közönségnek is, amely vidám mulatozás közben hangos éjjennel készöntötte az újévet. A banda a himnuszt játszotta melyet a közönség felállva énekel.

— **Ingyenes főző-tanfolyamok asszonyoknak és lányoknak.** Dícsérendő módon immár majdnem minden nagyobb és közepesebb városban főzőtanfolyamokat rendeznek nők számára, a melyben azt tanítják mikép lehet olcsón s a mellett mégis jól és izletesen főzni. Említésre méltó, hogy majdnem minden főző-iskola oktatási rendjében fölvettek azt is, mikép kell a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé elkészíteni. A főző-előírásnak megfelelően, amit minden ismert eredeti ceomagon olvasható, a tanítványok hamar elcsajátítják ezen legjobb kávépótlék helyes főzési módját a derék és értelmes tanítónők ujján. Meonyire öröndetes látni, hogy mily ádás terjed szét ama városokban, a melyekben főzőtanfolyamok létesültek! Az italok és ételek helyes készítemi módja egész családokat tesz boldoggá.

— **Új női életpályák.** Az emberi tevékenység minden terén a nő évről-évre mindjobban versenyre kel a férfival. Korábbi években a nő csak háziilag és műhelyben foglalkozkodott, ma már ott találjuk őt mindenütt, üzletekben, irodákban, postán és más hivatalokban. Bármily boldogoknak érzik magukat a nők ez új tevékenységi körben, nem szabad feledniük, hogy a nő voltaképpeni hivatása: jó háziasszony legyen. Van-e szebb hivatás, mint szeretettel gondozni a családot, odaadással épölni a férjét és gyermekeket és nekik naponta jót tenni, például reggelékent és uzsonnára a közkedvelt Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé mint kávéitál nyújtani? Így lesznek a nők a legboldogabbak és megelégedettebbek.

— **Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.**

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Zubany.

Lapunk egyik régi olvasója, aki e napokban rosszul lett a sajttól, baját a következő sorokban panasolja el nekünk:

„Fenestra China is ait, ut Anna Abel ei M de Oda Levae nec!”

A szöveg forrása latin; de értelme magyar. Aki megérti, a megfejtését küldje be a szerkesztőséghez.

— **Bazilika és británika.** Az elemi iskola évről vizsgálata alkalmával az egyik tanuló a földrajzból felelt. A legjobb tudása szerint felsorolta Esztergom városának összes nevezetességeit; va' amit azonban kifelejtett. A tanító figyelmeztetni akarván őt erre, azt kérdezte tőle:

— Hát a régi vára is megvan még Esztergomnak?

— Az már nincs megfeleli a fiu. — Annak helyére építették a nagy és gyönyörű — británikát!

Irodalom és művészet.

— **A „Háztartás” Könyvtára.** A magyar gazdaszonyok régi vágya teljesedett a „Háztartás” könyvtárának megindulásával. A „Háztartás” Kärthy Emilné, ezen országos népszerű saaklapja, 18 éva óta a háztartási tudnivalók olyan szédületes sokaságát közölte, hogy ezek áttekintése évfolyamainak a könyvtárrá gazdagodott kötetekben ma már lehetetlen. Kellett egy könnyen kezelhető, s mégis tartalmas, gyűjteményről gondoskodni, melynek minden egyes kötetében hosszas keresés nélkül, megtalálják a nők azt, a mire éppen szükségük van. Erdős József a „Háztartás”

kiadótlajdonosa fölismerete est a hiányt s Kárthy Emilné szerkesztésében megindította a „Hástartás” Könyvtárát, melyből eddig húsz számot bocsátott a gazdaságszerviág rendelkezésére. E csinosan kiállított kötetek tartalma 1. Hús- és bőjti levelek. 2. Levesbe való tészták és egyéb. 3. Különféle előételek. 4. Tojás ételek. 5. Marha-, borjú- és sertés hússal. 6. Szárnyasok és szárnyas vadak. 7. Nyúl-, őz- és egyéb vadhusok. 8. Halak elkészítése. 9. Különféle főzelékek. 10. Gyúrott és kifőtt tészták. 11. Élesztős tészták és rétesfélék. 12. Torták könyve. 13. Sós és édes mártások. 14. Édességek és cukorkák. 15. Vegyes sütemények. 16. Különféle italok. 17. Józsi kenyér sütés. 18. Fagyaltok, kocsányak, krémek. 19. Gyümölcs befőzések. 20. Zöldség, uborka, stb. eltarítása. A felsorolt címek felmentenek minden magyarázás alól. A falusi, polgári és főúri konyha minden szükségletét kielégíti e 20 könyv. Receptjeinek utasításait a kezdő gazdaságszerviág is követheti, viszont a tapasztaltak is bővegesen találhatnak bennük jóízű, új ételek szakavatott leírását. Reméljük, hogy az érdeklőt hölgyek meglepő részletei lehetővé teszi, hogy a „Hástartás” Könyvtárának első sorozatát mielőbb a második kövessék. Ezt annál is inkább várhatjuk, amennyiben egy-egy kötet ára mindössze 20 fillér. — Mind a húsz kötetet 4. kor. beküldése ellenében bérmentve küldik. Megrendelésénél elegendő a szám jelzése. Megrendelhető a „Hástartás” Magyar Asszonyok Lapja kiadóhivatalában Budapest VI., Eötvös utca 36.

Magyar Lányok. A magyar leányvilág hűséges, okos kis barátja, Tutsek Anna eleven hetilapja, a *Magyar Lányok*, amely hétről-hétre bekopogtat a fehér leányszobába és regényeivel, novelláival, verseivel elszórakoztatja és gyönyörködési olvasóit, népszerű stílusban megírt tudományos cikkeivel pedig tanítja és kioktatja a jövő kis háziasszonyait. A sülők legnehezebb feladatát végzi el és a kitűnő leánylap, mely csupa olyan olvasmánnyal kedveskedik hétről-hétre amelyekről nem kell féltetni a külföldön fogékony ifjú leányilket. A mostani új évfolyamban is három ilyen szép tiszta és fehér regény közzétételét kezdi meg a *Magyar Lányok*. Az egyiket *Gaál Mózes*, a kitűnő magyar ifjúsági író írta és annak címe „*Az élet Ausztráliájában*”. A második regény a világirodalom legtekintélyesebb regénye, Edmondo de Amicis „*Szép-jé*”, amelyet Balla Ignác új fordításában közöl Tutsek Anna gondosan szerkesztett lapja. A harmadik szép regény Gurtis Yorke műve „*A Ruthven Gyerekek*” amelyet Telekes Béla ültetett át magyar nyelvre. A január 5-én megjelenő számban ott találjuk még Egri György verseit, Tutsek Anna novelláit, számos apró cikket, képet, stb. A *Magyar Lányok* kiadóhivatala Budapest. VI. András-út 16. készséggel küld mutatványszámot a kedves és változatos lapból, melynek előfizetési ára félévre 6. korona.

Lányi Ernő Nótáskönyve most jelent meg az országos hírű, legnépszerűbb nótaszerző *Lányi Ernőnek* „*Vágy szobrára*” alakú zsebkiadása, a szerző arcképével ellátott díszes kiállítású nótáskönyve, *Lányi Ernő* kétszáz népszerű dalából a 20 legszébbet, a többek közt a „*Régi nóta híres nóta*”, „*Kossuth gyászdal*”, „*Nagyszójas és tekintetes szolgabíró úr*”, a „*Chilipi nóta*”, „*Valamikor úgy szeretél*”, „*Kuvik madár*” stb. stb. közkedvelt dalokat tartalmazza a nótáskönyv ének hangra és szongorára, és a hamisítatlan tősgyökeres magyar muzsika kedvelőinek igaz öröme adta ki az értékes nóta sorozatot *Klökner Ede* Budapesti zeneműkiadó, ahonnan az két koronáért megrendelhető.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

As *Iparos Olvasókörnek* dec. hó 26-án tartott estélyén felülfizetek: Csibulka Rozs 10 k., Pollák Emil 5 k., Fertikó József 4 k., Hlóska Samu, Dr. Kohonyi Gyula, Györgyi Lajos, Kovácsik Samu 3-8

h., Schmidt József, Kuliffay Kálmán, Hegedüs Béla 2-2 k., Pál Imre, Bella Antal, Vörösmarthy Miklós, Frash József, Ferenci János, Szalay Vilmos, Kalocsay Gyula, Horváth Imréné, Fiszeli Imre, Vinkovics Gyula, Kostyék József, Agárdy Sándor, Éder Kálmán, Kopernyicki Kornél, Mészáros András, Wilhelm Mór 1-1 k., Krissónyi Károly 60 fillért, Beluch János, Vida Jónás, 50 fill. Pigler Árpád, Iványi András, Pétery János, 40-40 fill.; Nyiri Pál, Szemeredy Lajos 20-20 fillért. — Összesen 56 kor. 20 fillért.

A jölelű felülfizetők fogadják a kör választmányának hálás köszönetét.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Rudnyásky Titusz ar.-maróti főszolgabíró úr 12 koronát, Benkovich Gézné urasszony (P-ta. Szenkeresat) 20 koronát, Görög Ferenc úr (Garamújfalú) 8 koronát, Kern Testvérek lévai kereskedő cég újv. ajándékok megváltása címén 100 koronát, Poroczky István osztráyi főszolgabíró úr 25 koronát, az Oroszkai cukorgyár Kottek F. úján úr 56 klg. kockacukrot és Sugár Mór úr 6 koronát voltak szivesek árvalásuk részére adományozni.

Csonthó István tőrei birtokos úr gyűjtőívén a következők voltak szivesek adakozni: Béres Sándor, Béres József, Béres István, Tóth József, Tóth János, Balás Jónás, Balás András, Bacsó Lajos, Bacsó András, Bacsó Jónás, Gyurgyanovics Mihály, Gyuris Péter, Mikus Lajos, Béres Lajos, Béres János, Béres László, Auguszti József, Lócsai Imre, Juhász Karoly, Nagy Dániel, Bacsó András, Szelesztei József, Szelesztei Károly, Knapp Sándor, Mikus János, Koncz János, Sílher János, Mészáros János, Hoska János, öz. Surányiné, Lukács Lajos, öz. Somogyiné, Somogyi Sándor, Pál Dávid, Pál Lajos, Pál Sándor, Kis János, Béres János (újvári) Béres Jónás, Laktics József, Kotruzs József, Béres István, Varga Károly, Lőrincz András, Rócskó József, Béres Ferenc, Béres Lajos, Szűcs János, Laczkovics Pál, Rakota Félix, Kohutik Ferenc, Sefánék János, Valóv Mihály, Aktics János, Varga Sándor, Tóth János, (felső) Simandei Ferencz, Szabó Károly, Lulai Lajos, Rendei Lajos, Mészáros István, Sílher István, Félix András, Brányik István, Béres János, Vaszaráb István, Zsufa Tamás, Sági József, Sági Károly, Palenyik Ignác, Mészáros Kálmár, Pataki Ferenc és Csonthó István tőrei lakosok.

Fogadják a nemeslelkű adakozók magunk és kis árvaik nevében legbálsabb köszönetünket.

Léva, 1913. január hó 3-án.

A választmány nevében:

Bellán Sándor, törökkanizsai Schulpe Alfonz, titkár. négy. alelnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi dec. hó 29-től 1913. évi jan. hó 5-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Hécz Pál Piss Gizella	fiú	István
Varga István Fritusz R.	fiú	István
Drobni Vince Nemesok E.	fiú	István
Bányász István Pórhorsáki M	leány	Margit

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hengertner Lajos	68 éves	Szívizomelf.
Belcsák Mária	33 éves	Tüdőgümőkór
Vizi István	7 éves	Vesegyulladás

Szerkesztő üzenet.

V. F. Körmozdány. Kérjük a folytatását a cikknek.

Lévai piaciárak.

Bovátvesető : Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány

Buza m. mázsánként 20 kor. — fillértől 20 kor. 80 fill. Kétszeres 18 kor. — fill. 19 kor. fill. — Rossz 18 kor. — fill. 18 kor. 80 fill. Arpa 17 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica 16 kor. — fill. 16 kor. 60 fill. — Lencse 36 kor. — fill. 37 kor. — fill. — Bab 22 kor. — fill. 23 kor. — fill. — Köles 12 kor 40 fill. 13 kor. 40 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként : Vörös lóhere természetűl arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kis arankás 165—175 Vörös lóhere, nagy arankás 150—160 Lucerna természetűl arankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű arankás 115—102

Nyiltér.

Minden okos, takarékos háziasszony csak ezt a malátakávéét használja

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziasszer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illés ételműl egyéb következményekben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Védéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

ajdalem csillapító és erősítő **bedörzsölés**, emiért, régi jóhírnévű háziasszer szaggatás és hűlésből származó minden mü betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuschbuan 9.

Kimérő

Védéki italmérésbe kimérő kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiú ki legalább 2 gimn. végzett **tanulónak** felvétetik **KERN TESTVÉREK** fűszer-, gyarmatáru- s nagykereskedésébe **Léva.**

Vendéglős szakember

megfelelő kaucióval keres állást.
Cim a kiadóban.

926—1912. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. I. 574—2. sz. végzése következtében Mocsy Lajos ügyvéd által képviselt Ördög József javára — — ellen 100 K s jár. erejéig 1912. évi november hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülőzölt és 26090 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: marhák, lovak, igás szekerek, gazd. gépek, ökrök, hintók stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 483/X számú végzése folytán 100 kor. tökékövetelés, ennek 1912. évi július hó 1-6 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen felmerült és bír. ílg. már megállapított költségei erejéig Kis-Törén leendő megtartására 1913. évi január hó 8-án délután 3 órája határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsúron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés ezek javára is elrendeltek.

Léván, 1912. évi december 21.

Karácsonyi Pál
kir. bír. végrehajtó.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Információk. Inkassók. Kétes követelések megváltása. Tranzakciók. Fizetésképtelen cégek szanalása. Egyezségek finanszírozása. Moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesítése. A hitelezők meglátogatása kapcsán.

LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET
Budapest, Andrásy-út 34.

Telefon 177—45, 119—11. Sürgőnyezim: Lloydibus.
Közbenjárók díjaztatnak.

Kölcsönkönyvtár
ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény
NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében LÉVÁN.
Elő fizetés bármely nap kezdhető.

Selmeczbányán a Szentháromság téren levő Gál Miklós-féle (régii Bogya) vendéglői helyiség

azonnal bérbeadó. Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek a **Bátvidéki Takarékpénztárban Bábán.**

„AZ OLLA“ szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ara ucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

Az „OLLA“ 200 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva Kapható az ország minden gyógyszerárcaán és jobb drogeriákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánezatot mint „ép oly jót“ feldicsérni. Az elárusító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien, H/437 Fraterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában s PICK EDE illatszerész-üzletében.

1912. évi 101553. szám.

Termelt és az erdei utakhoz vontatott fenyőhaszonfa eladása.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó körmöczbányai m. kir. erdőgondnokségban a m. kir. kincstár által kitermelt és az erdei utakhoz és tisztásokra vontatott 20.245 drb, mintegy 14.355 köbméter fenyőszálfa, továbbá 836 drb. fenyő rud és 223 drb. tenyő erdei lécz hat értékesítési csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi január hó 14-ik napjának déli 12 óráig nyújtandók be Zsarnóczán az erdőhivatalnál, ahol is azok 1913. évi január hó 15-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

Az eladási csoportokra való megosztás, a faanyagokra, kikiáltási árakra és kánatpénzekre vonatkozó adatokkal, valamint az árverési s egyuttal szerződési feltételek, ajánlati úrlap és boríték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1912. évi december hóban.

M. kir. földmívelésügyi Miniszter.

Semmi sem pótolhatja!

BENDALIN

legjobb folyékony kályhaezüst festéket.

Nem pattan le vörösre izott kályhákról sem, hanem kihülésük után ismét szép ezüstoffényű marad.

Nem robban. Használatban rendkívül kiadós.

Kapható:

Stern Józsefnél, Léván.

Egyedüli gyárosok: Georg Benda, Lutz-Werke bronzfestekgyár, WIEN, Traismauer, N.Oe. Prag.

Szives tudomására adom a t. közönségnek, hogy tekintettel a rossz pénzviszonyokra és tulhalmozott szövetraktáramra abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy

egy férfiöltönyt

a legfinomabb angol vagy hazai kelméből ami ezelőtt 80 kor. most 50—55 koronáért állíthatom elő, készpénzfizetés mellett. Kérem tehát a kedvező alkalmat felhasználni és ruhaszükségletét mig a készlet tart, ilyen — előnyösen nálam beszerezni. —

Kiváló tisztelettel

BORCSÁNYI GYULA
férfiszabó.

Szállítás és fuvarozás

valamint költözködések legfigyelmesebben és jutányos árban elvállal

Spitz Armin szállító
Léva Szepesi u. 22.,

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
műsora érdekes.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. L É V Á N. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku
állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Sohrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan
Réthy-felet kérjünk, mivel sok haszontalan után-
zata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a RÉTHY név.
1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható.
Csak Réthyféléit fogadjunk el.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien

11. Murzbauergasse 3.

Kapható KNAPP drogériában LÉVA.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeárak.
Naponta friss felvágott és pragai sodar.
Elismert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teak és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, deligyümölcs, dessert, cukorka s
mindennemű csemegek a
legjutányosabb árakon. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsferralók,
kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint
VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkal
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekből.